

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru străinătate un an 600 Lei. — Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marți și Vineri

Prețul inserțiunilor: un șir pe 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se însoțesc.

Propaganda bisericii

(x) Sfânta noastră biserică ortodoxă a pornit o întinsă și conștientă activitate împotriva molimilor și viciilor, ivite pe urma decăderii morale, produse de lungul război, și în special împotriva alcoolismului care, alături de tuberculoză, are, după cum ni se spune zilnic din partea celor mai competenți, urmări dezastruoase asupra generației actuale și a celorlalte ce vor veni în urma ei.

Membrii Sfântului Sinod, întruniți în sesiunea de toamnă, s-au ocupat din nou de propaganda săvârșită atât de autoritățile îngrijorate laice, cât și bisericești.

În toate eparhiile țării s'a continuat combaterea alcoolismului prin publicațiuni de broșuri și ziare, prin conferințe și predici, mai cu s'amă la sate, unde rachiul cărciumelor evreești este dușmanul cel mai vâlnic al neamului nostru.

«Dispoziția țărânilor, de a reacționa împotriva acestor nenorociri sociale, este dintre cele mai bune», raportează Sinodului I. P. S. Sa Mitropolitului Pimen al Moldovei.

Aceasta însă se petrece numai în locuri singuratic.

Ceea ce ni-a lipsit până acum, este sprijinul guvernelor, care au tolerat și tolerează numărul enorm de mii al cărciumelor, de una sută șasezeci și opt de mii (din acestea nu mai puțin de 136 mii, — va să zică aproape toate, — aparțin neamului israelit), precum și numeroasele

fabrici de spirt, ce răsar ca ciupercile după ploie.

Guvernul de astăzi, întocmind acum proiectul de lege pentru combaterea alcoolismului, are și ocazie potrivită, și datorie patriotică d'a inscrie în proiect, dacă nu măsuri drastice, cel puțin măsurile necesare pentru reducerea numărului cărciumelor și în același timp reducerea producției alcoolului și a băuturilor spirtoase.

Oprirea totală a consumării de băuturi alcoolice, după modelul legii adoptate de Statele Unite, are încă la noi prea puternici adversari; — dacă însă nici noua lege ce se pregătește, și nici sfaturile, publicațiile, conferințele nu vor izbuti să reducă în mod simțitor deprinderea mulțimii d'a bea fără cumpăt, statul nostru în cele din urmă totuși va fi necesitat să adopte o legislație energică, după modelul american. Vor fi de sigur, și la noi, întocmai ca în America, oameni destui, în primul loc chefluiți toți, cari nu se vor împăca ușor cu oprirea totală a băuturilor și vor găsi ei, în istețimea minții lor, mijloace d'a eluda legea din când în când, — dar, pe lângă toate acestea, urmările sănatoase ale opririi consumării de alcool, vor fi la noi învedereate, cum foarte învedereate sânt peste ocean, unde, — arată datele oficiale, — delictul, tuberculoza, nebunia pricinuită de alcool și crimele, au scăzut cu procente însemnate în comparație cu trecutul, când alcoolul nu era deloc oprit în Statele Unite.

Respectarea Duminicilor și sărbătorilor prin închiderea cărciumilor la sate

(va să zică: trimiți pe sâtean să bea Duminica la oraș!) nu este măsură tocmai norocoasă, — din motivul simplu că e cu totul nedreaptă măsura aceasta. Dreptatea ar cere ca și la oraș, nu numai la sat, să se respecte Duminicile și sărbătorile în același fel, oprindu-se strict servirea și vânzarea băuturilor spirtoase, fără a mai închide localurile.

Vom vedea de alt fel, cât mai curând proiectul de lege în lupta contra alcoolismului, și — vom mai vorbi.

Congres. La Stockholm s'a convocat pentru 19 August 1925 un congres interconfesional universal care va ține zece zile. Ideea congresului, sugerată de reprezentanții bisericii elvețiene, a fost îmbrățișată cu multă simpatie de toate confesiunile.

Singura biserică ce va lipsi, este cea rom-catolică. Vaticanul a dat instrucțiuni clerului său, să nu participe la congresul de la Stockholm și să nu facă în favoarea lui nici o propagandă, deoarece nu aprobă punctele din programul congresului.

Măsuri de pază. Internaționala III a organizat, cum se știe, propagandă ascunsă în toate țările. Mijloacele nu sânt aleanse: pentru bolșevici toate sânt bune: asasinări, atentate, slăbirea ordinii publice ș. c. l. De aceea, atât țările mari cât și cele mici au luat măsuri de pază împotriva propagandei rușesti comuniste. Franța, Anglia, chiar Germania, precum și America au luat hotărâri pentru combaterea bolșevismului. Celelalte state sânt pe cale să înființeze un bloc de apărare împotriva îndrăzneiilor de la Moscova. În acest bloc vor intra: Japonia, Polonia, Turcia, România, Iugoslavia, Grecia, Bulgaria, Estonia, Finlanda.

FOIȘOARA

Meditație spirituală

Trăind în mijlocul unei lumi cuplărită răvărțită împotriva chemărilor superioare ale vieții — cu gând în vecinic neastâmpăr de iscodire și cu suflet peritor în atâtea truii nelădreptăți ne vedem altă i-băvire decât în grabnica hohotărire de a purcede pe drumul cel vechi și uitat care duce din centrele haotice ale civilizației vechiului, pe râpele clasice ale Iordanului — ca să ascultăm acolo întru smerenie — lecțiile de idealism moral, de conștiință vie și curată și mai a'es de metodă a perfecțiunii spirituale pe care și azi, pentru cine e deprins să deslușească dincolo de existențele provizorii, esențele permanente și vecinice, le ține magistral misionarul slăvit al spiritualității — Sf. Ion Botezătorul. Niciodată n'a fost par'că mai de actualitate pentru omenire proclamarea pustnicului fânt ca în vremile noastre: «găsiți calea Domnului drept faceți cărările Lui».

Viața materială și-a lărgit albiu înfinit pentru afirmările și cuceririle ei vremelnice. Energia fizică e într-o necurată și aproape pustitoare deslănțuire. Nimic nu se cruță pentru toate frenezile și capriciile instinctului și aceasta se numește de unii expansiune vitală, traiu legitim potrivit naturii, viață normală — viață adevărată și creatoare. Literatura se inspiră din abuciumările ei, filozofia se reazăim pe iluziile ei, iar arta o întrupează în atâtea forme uneori de un atât de crud realism. Și miopia oamenilor e atât de profundă și de progresivă încât numai foarte puțini — poi бага de seamă — că a trăi potrivit firii înseamnă a te supune conștient și voluntar și disciplinii sub care ea își desfășură vasta ei existență.

Dar omul nu acceptă frânele ei — care sânt așezate și în ființa lui — și sub cuvânt de emancipare, de afirmare a individualității, de viață integrală, cade pe nesimțite sub jugul celei mai strivitoare tiranii — și a celor mai nemiloase hărțuiri din partea instinctelor care — când nu sânt subordonate unui ideal de existență superioară, ajung să nimicească fără zăbavă însași

firea în care sânt înfipte nu ca scopuri în sine — ci ca rezorturi de funcțiune spirituală — adică de mijlocire și înlesnire a unei adânci, luminoase și complete vieți interioare. Omul trăiește însă azi în deoșbe la suprafața vieții fiziologice — fără să simtă pare setea de interiorizare, adică nevoia de esență.

Acesta este isvorul din care se nasc toate crizele vieții contemporane și toate tragediile conștiinței omenesti.

Și iată biserica noastră așezământul cu idealuri victorioase și nedesmințite de două milenii își dovedește și azi valabilă existența și lucrarea ei în mijlocul lumii prin apeli nepregătiți îndreptați spre sufletul nostru, de a ne reface prin duh, pentru că numai în acest chip viața poate fi interpretată și trăită ca ceva esențial, justificat și satisfăcător.

Ea strigă lumii din zilele noastre prin glasul Sf. Ion Botezătorului: «Pocăiți-vă!» Adică întoarce-te la adevăratele valori ale vieții, în valorile ei spirituale, trăiește-ți viața din lăuntrul în afară, din adâncul conștiinței morale și imperativelor ei nemincinoase, formează-ți o

Revenire...

Ziarele ni-au adus în timpul din urmă știri despre nemulțămirea poporului, din diferitele părți ale țării, în urma îndreptării calendarului iulian.

Se spune anume, că în unele locuri, cu deosebire în Moldova, — poporul, în firea sa conservatoare de obiceiuri vechi, a mers atât de departe, încât a împedat preoțimea să servească în sărbătorile schimbate prin noul calendar.

Creдем că această opunere nu s'ar fi întâmplat, dacă toți slujitorii altarului și-ar fi împlinit importanta chemare și datorință de a servi lui Dumnezeu în fiecare zi.

Sânt azi prea puține bisericile unde preotul mai ține serviciul divin peste săptămână, zilnic, cum se obișnuia la preoțimea din bătrâni.

Deși autoritățile bisericești n'au ordonat nici când, să nu se mai săvârșească serviciul divin în fiecare zi, și nu numai în zilele sărbătorii sau în timpul de post, — totuși observăm, că pentru diferite motive păstorii sufletești omit a se ruga zilnic în bisericile lor. Se zice că poporul nu cercetează sf. biserică în zilele de lucru, sau că nu sânt cantori, sau că sânt reținuți de serviciile, particulare ș.a. Se mai face observarea, că numai mănăstirile ar avea chemarea de-a servi zilnic...

Cine a avut ocazie să cunoască preoții bătrâni cât erau de conștiențioși în îndeplinirea serviciilor divine, s'a putut convinge și despre aceea că poporul, în deosebi credincioșii mai în vârstă nu pregetau a merge seara și dimineața la sf. biserică în decursul anului întreg. În unele locuri se mai găsesc astfel de preoți. Imi amintesc, că într-o călătorie pe tren cu un preot veteran, vorbind despre nenorocirile dese ce se întâmplă pe căile ferate, — cu câtă temere și-a făcut sf. cruce, robind: «Doamne ferește-ne, — căci astăzi nu m'am cuminecat».

Involuntar m'am cugetat atunci cât de puțin mai sânt, în vremea de azi, preoții cari se împartășesc și în alte zile afară de sărbători!

Dacă zilnic s'ar fi slujit în toate bisericile țării, și nu numai la sărbători, nu

s'ar fi observat deosebirea în schimbarea sărbătorilor, și poporul n'ar mai fi putut cere preotului să nu slujească în cutare zi...

De aceea este bine, așa cred, să revenim în această privință la timpurile mai vechi, servind zilnic în sf. biserici, nu numai pentru popor, ci și pentru trebuința și mângăierea proprie.

P. C.

Nr. 11,988 Bis.

CIRCULARE

cătră Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhidieceza ortodoxă română de Alba-Iulia și Sitlu.

Onor. Minister de interne în înțelegere cu al cultelor au publicat ordinul circular cu Nr. 105,515/1924 prin care se interzice predicatorilor sectari de a mai merge din comună în comună în scop de propagandă, fiind avizați să-și mărginească activitatea în comuna unde locuiesc.

Invităm organele parohiale să ne avizeze despre nerespectarea acestui ordin. Sibiu, 13 Ianuar 1925.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 10,972 Bis.

Atragem atențiunea tuturor oficiilor parohiale de a lua în bugetele bisericești sume corespunzătoare pentru întreținerea casei culturale și pentru sporirea bibliotecilor cu cărți nouă.

Nu se vor aproba bugetele din care vor lipsi aceste poziții.

Sibiu, 13 Ianuar 1925.

Consistorul arhidiecezan.

Centenar. Implindu-se în acest an o sută de ani dela înființarea bisericii unitare reformate în Anglia și statele Unite, s'a hotărât de reprezentanții acestei confesiuni să se prăznuiască evenimentul prin congrese și pelerinajii ale credincioșilor unitari din restul lumii. În Ardeal s'a început o propagandă înținsă printre unitarii unguri, cu îndemnul să se organizeze pelerinajii în Anglia și peste ocean.

Dacă activitatea concetățenilor noștri unguri ar fi numai un semn de evlavie creștinească, n'am avea nimic de bănuț. Vedem însă zădărnice cum minoritatea maghiară își închipuiește că n'a apus încă politica de șovinism dominant,

tească — înălțurarea a tot ceia ce i de prisos, a tot ceia ce-i nefolositor. Cu alte cuvinte — omenirea trebuie să întreprindă o operă de simplificare a vieții atât de complicate de atâtea inutilități primejdioase, ca să facă loc cât mai mult preocupărilor esențiale și specifice care se leagă de ființa ei privilegiată.

«Iată seculă la rădăcina pomilor zace, deci tot pomul care nu face roadă bună se taie și în foc se aruncă». Înființarea avertisment pentru sterpele noastre frământări și ambiții moderne.

Viața noastră rodește azi atâtea lucruri cu care se fâlește veacul. Civilizația cu toate prințele cu care îmbogățește viața — nu-i oare o capodoperă a omenirii? Și totuși dacă ea nu este pusă și în — slujba desăvârșirii ei spirituale este rod sterp și urșit nimicirii.

Dar și voi, iubii frați, veți întreba uimiți, înspăimântați de nulitatea iremediabilă a civilizației — în ce privește posibilitățile de viață spirituală pe care ea nu ni le aduce — ca și poporul adunat pe malurile Iordanului: «ce vom face?»

Schiivnicul cel sfânt și transfigurat de ideal spiritual, îmbrăcat în peri de câmilă și hrănit sobru de fagurii albinelor sălbatice, răspunde auster și categoric: «celce are două haine să dea celeia n'are și celce are bucate asemenea să facă».

Caritatea — nu cea întemțată pe altruism

în care a crescut multe decenii d'a rândul. Și de aceea se prea poate ca pelerinajile și congresele să fie însoțite de propagandă ungurească împotriva statului nostru românesc.

Predicatorii ambulanti

Am amintit într'un număr precedent al ziarului nostru despre măsurile luate de guvern împotriva propagandei sectare contrare statului și bisericii.

Ordinul dat prefectilor, din partea ministerului de interne, este următorul:

Dle Prefect, în timpul din urmă am constat, că predicatorii ambulanti, aparținând diferitelor secte religioase, cutreacă satele de pe lângă cuprinsul țării, și în adunări chiar în timpul nopții în case particulare, împiedică în mod serios executarea legii pentru controlul străinilor și făcând aproape imposibil, ca organele în drept să exercite controlul reclamat de siguranța statului.

Mai mult, avem informațiuni, că acești predicatori ambulanti se folosesc în propagandă lor de îndreptarea calendarului ortodox, pentru a face agitații împotriva bisericii ortodoxe și a tulbura liniștea credincioșilor.

Pentru a evita pe viitor asemenea acte, nepotrivite cu libertatea cultului și dăunătoare atât statului, cât și bisericii, precum și liniștei cetățenilor, vă rugăm să binevoiți a dispune ca organele administrative, polițienesti și de siguranță să oprească necondiționat pe predicatorii sectelor religioase a mai merge din comună în comună în scop de propagandă, urmând ca fiecare predicator să-și mărginească activitatea în comuna unde locuiește.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. După cum aflăm pe cale telegrafică I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru NICOLAE a fost supus unei operații în ziua de 14 I. e. în Sanatoriul «Fürth» din Viena, care a succedat pe deplin. Starea actuală a I. P. S. Sale este pe deplin satisfăcătoare și afară de orice pericol.

Când anunțăm această știre îmbucurătoare dorim înaltului nostru lerar o grabnică și perfectă reînsănătoșare.

Cinematograf. Ia să fie ploa comenilor: Orașul Timișoara susține în deosebi această bună idee. Acest oraș, de când administrează în regie proprie cinematografele, are venite anuale suficiente pentru a susține a căminuri de ucenici (unde sânt

mai sportiv și romantic al epocii — ei cea sinceră, jertfelnică și tăcută — e indicată de el ca metodă sigură către învitalizare ca una ce este un mijloc de simplificare și înobilare a vieții omenescii.

Ceice mănuiți bani — ca financieri, directori de bănci etc. veți întreba de asemenea, cum l-au întrebat vameșii vremii pe Sf. Botezător: dar noi ce vom face? Să nu lăptăm! — a răspuns el atunci și răspunsul lui e și pentru voi cei de azi aceiași. De ar înțelege și ar urma bogății epocii noastre porunca sibiștrului propovăduitor, de câte nenorociri ar fi scutită lumea noastră!

Și voi ostași veți întreba ca și cei care s'au apropiat de sf. Ioan, noi ce vom face? Și el vă va răspunde ca și același: pe nimeni să nu asupriți, nici să elevetiți, și să vă îndestulați ca lefurile voastre!

Ceeace înseamnă să înțonați în centrul vieții voastre dreptatea, adevărul și cumpătarea.

El nu pune problema salariului. Nu-l preocupă — dar adâncește o stare de conștiință: ori cât va fi plata de mare — e mică și neldestulătoare câtă vreme nu ești cumpătat, adică nu știi să alegi între ceeace trebuie și ceeace nu e de folos vieții.

mentalitate nouă, privește fenomenele existenței din punctul de vedere al creațiilor ei eterne, redu pe cât e cu putință, fără să mutilize și să denatureze, viața materială pentru ca să deschizi drum de manifestare și afirmare superioară vieții spirituale, desființeză, seacă, acel izvor lăuntric al tuturor dezordinelor, înimicirilor și stăjenirilor puterilor creatoare ale vieții — și care poartă numele sintetic de păcat, purifică profunde unde de viață ale sufletului — prin botez — adică prin eliminarea tuturor elementelor inferioare, turburătoare și putrede, care aduc lăncezeală, lipsă de inspirație și de avânt în ființa ta și după ce vei fi săvârșit această operă preliminară de dezinfectare și de înălsătoșire vei putea prinde, interpreta și asimila realitatea spirituală cea nouă, a Evangheliei. —

Sfântul Ion Botezătorul această misiune a avut-o — și slujitorii Evangheliei nu vor putea înălsămintă sufletul omenirii cu duhul de lumină al lui Hristos — dacă nu vor răscoli mai întâi adânc energie, fără milă chiar, straturile înțelepțite de indiferentism ale conștiinței contemporane.

Idealul ascetic al Sf. Ion trebuie să între azi autoritar în pedagogia lumii. Expulzarea din centrul vieții noastre a tot ceia ce apasă, împiedică și înăbușe viața sufle-

ajutați peste 500 de copii români (țărani veniți dela sate); susține orfelinătele timișorene și crează însemnate fonduri culturale. Venitul net al anului 1923 a fost aproape 2 milioane lei (venitul brut 6 1/2 milioane); venitul net în 1924 2 1/2 milioane (venitul brut peste 10 milioane). Orașul Timișoara a înaintat acum guvernului și corporațiilor legiuitorie un memoriu unde se cere municipalizarea cinematografelor din țara întreagă. Memoriul cere: Comunele să administreze, în regie proprie, sau să se cointereze la ele cu cel puțin 60 la sută la capitalul investit; ear din venitele realizate din cinematografe, primăriile să fie obligate a înființa și a administra instituții culturale și caritative. — Scopuri înalte s'ar putea ajunge, dacă planul de municipalizare a cinematografelor s'ar înfăptui pretutindeni ca la Timișoara, — și atunci sumele enorme de bani ar primi — în loc d'a trece în buzunare particulare și străine — o menire folositoare obștei din toată țara noastră.

Rescumpărare de felicitări. La îndemnul vrednicului preot Ioan Nan, din Râșnov, de a-și rescumpăra credincioșii felicitările la zilele onomastice în favorul bisericii în prajma sărbătorii Sf. Ioan, și le-au rescumpărat mai mulți, premergând parchul însuși cu bun exemplu cu suma de 1000 lei și astfel în câteva zile s'a adunat în favorul fondului pentru zugrăvirea bisericii suma de peste 3000 lei; iar obicinuitele ciocniri s'au redus cel puțin la jumătate. Ar fi de dorit ca această idee salutară să prindă rădăcină în toate parohiile noastre.

Cercul religios Vulcan (prot. Bran) este convocat pe ziua de 2 Februar a. c. în Ghimbav cu un program bogat. Tot pe ziua aceea este convocat și cercul cultural al Corpului didactic.

† **Dumitru Florian**, colonel în retragere, în etate de 56 ani, a încetat din viață în ziua de 9 Ianuar 1925. Însemnătarea i s'a făcut în ziua de 11 Ianuar, ora 3 p. m. în cimitirul ortodox din Orăștie. Odihească în pace!

Alegerea de pro'opos al tractului Cluj se va face în ziua de Joi, 22 Ianuar 1925, în biserică noastră parohială din acel oraș, îndată după săvârșirea serviciului divin.

Trupa maghiară din Cluj la București. Trupa maghiară din Cluj de sub conducerea dlui director Ioanovici care a fost invitată de dl prof. N. Iorga să dea două reprezentații la teatrul popular din București, va juca în seara de 24 Ianuar piesa dui Iorga «Fatalitatea invinsă» și «Domnul învățător» de Sigismund Moricz, ear în 25 Ianuar în matineu o piesă de Caragiale și Tărușe de Moliere, și seara «Antonia» de M. Lengyel.

Și nu sânt oare dreptatea, adică și cum pătorește principiile eroismului moral, iar eroismul militar nu e un aspect al eroismului moral?

Tuturor categoriilor sociale le spune fără deosebire să gătească și să netezească de grabă drumul Domnului — adică drumul pentru primăria Evangheliei, prin care singură se poate valorifica viața omenirii și cultural și moral și social.

Predica lui e predica revizuirii, predica purificării și predica simplificării vieții și conștiinței omenești.

Ori care dintre noi care visează în clipele lui de luciditate spirituală, o vloață adevărată, demnă și rodnică — prin Isus Hristos și Evanghelia lui — trebuie să primească mai întâi orientările sfântului și înaintea mergătorului anahoret de pe țărmul Iordanului, căci fără o revoluție a conștiinței morale prin poezia — nu e cu putință nici când și nimănui înălțarea vieții sale spirituale. Dea Domnul ca aceste câteva teme de meditație schițate aci, să nu aibă soarta pietrișilor care cad în ape stătătoare, ci ele să trezească unde largi și vii în sufletele noastre, — ca glasul nostru să nu grăiească nici într-o vâștă, dar mai ales nici în pustiu. Amin!

Dr. Gr. Cr.

ȘTIRI LOCALE

Serbarea comemorativă. Societatea de lectură a elevilor Școlii normale Andrei Șaguna din Sibiu aranjază Duminică în 18 Ianuar 1925 la ora 8 seara, o **serbare** în teatru, în amintirea eroiului național Avram Iancu, cu următorul program: Avram Iancu, regele munților, cuvânt rostit de C. Columbran, cl. VIII. T. Popovici: Regele munților, poem din cântece populare despre Avram Iancu pentru cor mixt, solo de sopran și tenor, cântec de fluiet și semnal de tunic, cântat de corul școlii sub conducerea profesorului T. Popovici: 1. Colo'n mînșii Tebel, 2. Armele Iancului, 3. Mîrgul Iancului, 4. Iancu la Turda, 5. Mîșul lui Iancu. St. O. Iosif: *Zorile*, dramă istorică în versuri (din revoluția anului 1848) sub conducerea dlui N. Băilă, directorul artistic al Asociației. Bilete de intrare se capătă la Librăria Foia Poporului, strada Mitropoliei.

Mulțămite. Cu ocazia producției teatrale a tinerimii din Sibiu, suburbul inferior, care a avut loc la 25 Decembrie a. tr. întâia zi de Crăciun, s'au făcut și următoarele soviri peste taxe: Dr. E. Piso, deputat 300 Lei; I. Fulea, antepreior de păduri 100 Lei; Dr. I. Bue, medic 100 Lei; R. Traianescu 50 Lei; Dr. L. Popovici, medic 50 Lei; N. Iancu, konz. agricol 50 Lei; N. Henning 40 Lei; Dr. I. Bibat, konz. orăș. 20 Lei; N. Besoiu 20 Lei; T. Căliman, dir. șcl. de ucenici 10 Lei; I. Drăghici, învățător 10 Lei. Ne ținem de plăcută datorie a le aduce atât dănilor cât și publicului asistent, care ne-a sprijinit într'un mod atât de frumos, cele mai călduroase mulțămite ale noastre, Sibiu, în 15 Ianuarie 1925. **Comitetul parohial ortodox și Comitetul școlar Nr. 4.**

O carte nouă

„Activitatea simțurilor în învățământ” de George Moian, fost profesor la seminarul din București, mort în 10 Aprilie 1915.

Această carte rămasă în manuscris a fost dată publicității la finea anului trecut, la dorința exprimată de decedatul, de fratele său, dl maior în retragere, Spiridon Moian.

În prefață distinsul profesor dela Universitatea din București, dl I. Rădulescu-Pogoneanu ne spune, că cu George Moian a plecat dintre noi, înainte de vreme, un suflet deosebit. Modest din fire, el nu a atras asupra persoanei și a activității sale luarea aminte ce se cuvenea, și pentru valoarea sa ca om, și pentru ideea al cărei apostol era. Se poate zice despre dănsul că a fost un precursor în ale învățămîntului și educației în mijlocul neamului nostru. Între cei dinții la noi, el a văzut marea însemnătate ce o are lucrul cu mâna în formarea personalității omenești și pentru echilibrul vieții sociale și deci necesitatea introducerii lui în școală, ca o parte fundamentală a programelor de învățământ, ca un adăos fecund întru opera de educare a tinerimii.

Propovăduitor al acestei noi direcțiuni pedagogice, cu fapta, cu cuvântul și cu scrisul, mai întâi între românii din Ardeal, ca învățător în Brașov, și apoi ca maestru de lucru manual la Seminarul teologic-pedagogic din Sibiu, în urmă în București, la școlile normale de învățători și la Seminarul central, George Moian și a închinat întreaga sa viață studiului cât mai aprofundat și răspândirii cât mai întinse a învățămîntului în deșteptările manuale în școlile noastre.

L'am cunoscut mai de aproape venit ca om matur și și desăvârșită învățăturile la o vestică universitate germană. Lucrarea de față, scrisă de el în nemțește, trebuie să fi fost pregătită ca teză de doctorat la acea universitate. (Așa se explică propria noțiie biografică dela sfârșitul ei — o dispoziție tradițională a tezelor de doctorat în Germania). Traducerea ei în românește a fost făcută, ca un sentiment de pietate pentru autor și de devotație pentru cultura, de către profesorul Floarea Illoșca, el însuși autorul unei cărți pentru lucrul manual.

Săntem în ajunul înfăptuirii într-o măsură mai largă, în organizarea noastră școlară, a ideii pentru care s'a străduit și a trăit George Moian. Precum au arătat-o scrierile, legiurile și proiectele de legi ale foștilor miniștri de instrucție din vremea din urmă, profesorii Simion Mehedint și Petru Negulescu și proiectele actualului ministru al instrucției, a pătruns în conștiința publică convingerea, că programele de până

acum ale școlilor noastre primare și ale celor secundare (așa zice: și ale celor superioare) sânt prea unilaterale de învățură de vorbă; că pe lângă o împropățare a metodelor de învățământ la toate studiile, e mare trebuință de o întregire a pregătirii pentru viață ce e chemată să o dea școala de orice treaptă, — de o întregire prin deprinderea copiilor și a tinerilor cu munca manuală, în atelierele școlare. Căci în deșteptările manuale pun în lucrare întreaga ființă a copilului și a tănărului, dela munca cu brațele până la avântul închipuirii, și întreg în cel care lucrează astfel acel sentiment prețios al unei vieți active, productive, creatoare; iar prin sinteza ce o înfățișează — a muncii cu mintea și a muncii cu brațele în același timp — ele sânt menite, afară de folosul sufletesc ce-l aduc fiecăruia în parte, încă a face mai plăcută viața laolaltă, a contribui la o educație a tuturor spre mai multă omenie, la mai multă stimă din partea claselor culte pentru muncitorii cu brațele, la aceea apropiere sufletescă și prețuire reciprocă între clasele sociale, care e temelul unei culturi serioase și a unei vieți naționale sănătoase.

Un mare scriitor al nostru (Bătescu Voinescu în revista «Cele Trei Crișuri», Ianuar 1924), el însuși găsind o mulțumire nespăsată în îndeletnicirile manuale, zice: «Părinți, puneți pe copiii voștri să învețe lucrul manual. Nefăcându o le răpiți puțința de a se împărtăși de cea mai dulce și senină fericire pe care o poate oferi unui om viața...»

Să năvăldim dară că aceea prefacere adăncă a vieții școlare prin lucrul manual, pe care o visa și pentru care s'a ostenit George Moian, va fi în curând și la noi o realitate, aducând cu sine acea însuflețire a întregii vieți naționale, pe care o aduce mereu această școală nouă, a muncii, în Statele unite ale Americii, în Belgia, în țările scandinave și în alte țări luminate.

Scrierea de față a lui George Moian e o contribuțiune prețioasă la opera de propagare a acestei școli noi, mai vii, mai atrăgătoare pentru tinerime, mai prielnică pentru dezvoltarea tuturor pofților ei și a tuturor valorilor unei națiuni.

Urmează lămuririle editorului, dlui Spiridon Moian, în cari arată, că decedatul cu mai mulți ani înainte de moarte l-a ales pe dănsul ca erede universal și l-a obligat ca scrierile lui de conținut pedagogic științific terminate numai în limba germană să le publice în limba română și germană, ear noilele cele multe adunate de dănsul spre continuarea lucrării, să se folosească de oameni competenți în direcția începută de dănsul.

Vin apoi datele biografice. Decedatul s'a născut în Voila la 1854. După terminarea liceului și a seminarului Andreian cu succes distins, a funcționat timp de 10 ani ca învățător la școlile noastre din Brașov.

În vara anului 1887, asociat cu colegul și amicul său Candid Muștea, a ținut un curs de lucru manual în Brașov cu 25 de învățători; tot în vara aceasta trimțând mai multe tucuri făcute de el și de asociatul său la expoziția din Craiova, li s'a acordat medalia de aur cu diplomă.

În 1889 a fost chemat ca profesor la seminarul din Sibiu, ear în toamna anului 1892 a fost chemat de ministru de instrucție publică din regatul României la București, unde a fost numit profesor de lucru manual la Școala normală de institutori și Școala normală «Carols».

În anii 1897 până în 1901 a dobândit un concediu pentru studii filosofice și pedagogice, pe cari le a urmat și absolvit la universitatea din Lipsca. În acest timp a continuat a se perfecționa și în studiile practice de lucru manual pe bazele pedagogiei, publicând mai multe lucrări.

Lucrarea de față e în partea ei fundamentală (simțuri) rezultatul experiențelor făcute în acțiunea sa de dascăl, educator al tinerimii dela vârsta de 6 ani până la 20 și mai sus, spunându-ne, că pedagogia e o artă, o artă și știință totodată. Deci trebuie învățată așa cum se învață toate artele; muncind practic așa cum va avea să fie practică, apoi să se facă știința prin continuarea practicei. Pedagogia ca știință se învață după și în decursul învățării pedagogiei practice între elevi și ca elevi.

Recomandăm cu căldură această interesantă scriere prețioasă și corpului învățătoresc dela școlile de orice categorie.

Prețul 40 Lei și se poate procura dela Librăria arhidiecezană, precum și direct dela dl Spiridon Moian, cassar consistorial în Sibiu.

Posta redacției

Păr. J. D. Din lipsă de spațiu, convocările cercurilor religioase nu le putem publica per extensum.

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor de

contabil și casier

la tipografia și librăria arhidiecezană se publică concurs cu termen până la 20 Ianuarie 1925.

Reflecții să-și adreseze cererile Comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane, indicând condițiile de angajare și aceluia documentele de calificare.

Sibiu, din sedința comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane, ținută la 23 Decembrie 1924.

Zr. 1050/1924

(122) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I de nou înființată în comuna urbană Gheorgheni, protopopiatul Olteu, județul Cluj, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în Telegraf Român.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în costul B. pentru întregirea venitelor parohiei de la stat, venitele stolare precum și folosirea porțiunii canonice de 32 jugăre.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și înainteze cererile de concurs statorite conform normelor în vigoare oficiului protopopesc al tractului Olteu în termenul deschis.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial.

Gheorgheni, la 19 Noembrie 1924.

Ion Răduțiu,
adm. protopopesc.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrații. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețuri: 25 Lei.

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se mai află de vânzare

Noul Testament

(cu litere drile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețuri: crudă Lei 6—, broșată Lei 10— plus porto poștal Lei 5—.

În Librăria Arhidiecezană

a sosit și se află spre vânzare

Din viețile sfinților**I. Spre Emaus**

de

Mihail Sadoveanu și D. D. Patrașcanu

Prețuri: Lei 35— plus spese poștale: Lei 5—

La Librăria Arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare:

Ch. M. Sheldon:

Adevăratul Preot sau Ce-ar face Isus?

în românește de: I. Gr. Opreașan.

Prețuri: Lei 40—, plus spese de porto Lei 5—.

Preotul G. Petrov:

Pe urmele lui Hristos

traducere de: Episcopul Nicodem Munteanu

Prețuri: Lei 45—, plus spese de porto Lei 5—.

La Librăria Arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare:

Brâne preotești**♦ Potcapii ♦**

— din catifea roșie și neagră —

Patrafire (Epitrabil)

Numai la comandă. Prețurile după calitate.

În editura Comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I

Cu 150 documente anexate.

Prețuri 50 Lei.

A apărut și se vinde în Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Calendarul Bunului Creștin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

Pe anul 1925

— Cuprinde bogată materie, cu multe chipuri —

Conținutul acestui Calendar este următorul: Trupul este ca țărba... Pomenirea lui Avram Iancu (cu numeroase ilustrații). Calendarul îndreptat. Să-i curățăm! (pocăit). Întoarcere la biserică străbună. Icoane din biblie (Corabă lui Noe, Potopul, Turnul Babilonului, Rugă (versuri). Darul crucii (povești). Mearcă Voevodă (versuri). Orsba străbună. Lăsați-vă de beutură! Zece porunci pentru mame. Copii cu coriști. În atențiunea cititorilor. Fetițele: 1. Rostul pământului. 2. Ouă roșii. 3. Răspuns. — Gume. — Tărgurile. Anunțuri d'ferite.

Calendarul Bunului Creștin are următoarele chipuri: Avram Iancu. Casa lui A. Iancu în Vidra de sus. Nișoții lui Avram Iancu. M. Sa Regina și I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae stând de vorba cu poporul. M. Sa Regina și A. S. R. Principele Carol părăsind biserică din Vidra. M. S. Regina intrând în casa lui Avram Iancu. M. Sa Regina în Vidra de sus. M. Sa Regina în Câmpeni. Terasă în fața casei Iancului. Pr. nc. Carol spre Găina. Înaintea locuinței regale din Câmpeni. Țărani așteaptă pe MM. LL. Preș. Asociații V. Goldiș în Vidra. — Icoane din Biblie. — Biserici călătoare. Din mormântul lui Tutankhamon. Țigări care se beu. Bumbacul la noi. Un rege al grașilor.

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; însemnarea târgurilor, întocmită după luni, și a.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu Șematismul bisericii ortodoxe române din arhidieceza de A ba-lula și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parhiale, cathești și învățători, — și altă ediție fără Șematism.

Prețuri: Ediția cu Șematism 32 Lei, — fără Șematism 12 Lei.

Plus porto poștal Lei 3, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.

— Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat —

Se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană

PRIBEGII

comedie în 2 acte, localizare după NESTROY

de Dr. Sebastian Stanca

Prețuri 10 Lei. — Plus porto poștal 5 Lei.

Vlăduțul mamei

comedie într'un act de SUPEANU

Prețuri 8 Lei. Plus porto poștal 5 Lei.

Au apărut:

Manuale de Limba română,

de E. Hodoș

I. Carte de citire și Gramatică,

[pentru clasa a 4-a secundară]

II. Noțiuni de Stilistică și Poetică

și Carte de citire (pentru Istoria Literaturii); și

III. Elemente de Istoria Literaturii

Se găsesc de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Au sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povești, călătorii, cărți pentru copii, medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor Steaua copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca inimii, Biblioteca Energia.